

KAPITÁLOVÉ RIZIKO

Doc. Ing. Petr Dvořák, Ph.D.

Fakulta financí a účetnictví

Vysoká škola ekonomická v Praze

dvorakp@vse.cz

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 575/2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky

Nařízení stanoví jednotná pravidla týkající se obecných obezřetnostních požadavků, které musí instituce podléhající dohledu podle směrnice 2013/36/EU splňovat v souvislosti:

- a) s kapitálovými požadavky týkajícími se zcela vyčíslitelných, jednotných a standardizovaných prvků **úvěrového rizika, tržního rizika, operačního rizika a vypořádacího rizika;**
- b) s požadavky na **omezení velkých expozic;**
- c) s požadavky na **likviditu** týkajícími se zcela vyčíslitelných, jednotných a standardizovaných prvků rizika likvidity, a to po vstupu aktu v přenesené pravomoci uvedeného v článku 460 v platnost;
- d) s požadavky na **podávání zpráv**, které se týkají písmen a), b) a c) a páky;
- e) požadavky na **zveřejňování informací.**

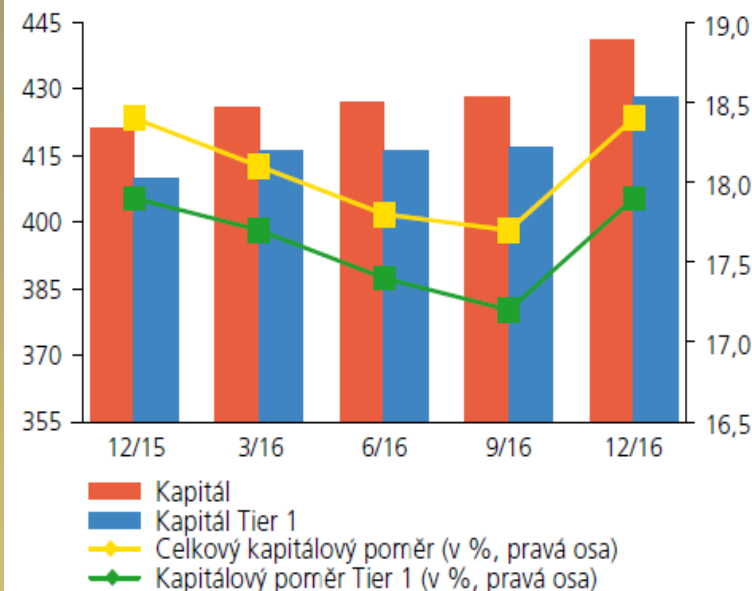
UKAZATEL KAPITÁLOVÉ PŘIMĚŘENOSTI

Banka splňuje **kapitálovou přiměřenost**, pokud dodržuje následující požadavky na kapitál:

- **poměr kmenového kapitálu tier 1** (= kmenový kapitál tier 1 instituce vyjádřený jako procentní podíl celkového objemu rizikové expozice) ve výši 4,5 %
- **kapitálový poměr tier 1** (= kapitál tier 1 instituce vyjádřený jako procentní podíl celkového objemu rizikové expozice) ve výši 6 %;
- **celkový kapitálový poměr** (= kapitál instituce vyjádřený jako procentní podíl celkového objemu rizikové expozice) ve výši 8 %.

KAPITÁL A KAPITÁLOVÉ POMĚRY

(v mld. Kč)

Zdroj: ČNB, Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2016

Celkový objem rizikové expozice = objemy rizikově vážených expozic pro úvěrové riziko a riziko rozmělnění „bankovního“ portfolia + 12,5 * kapitálové požadavky k dalším rizikům

OBCHODNÍ PORTFOLIO

Požadavky na obchodní portfolio

- Pozice v obchodním portfoliu musí být prosty omezení, pokud jde o jejich obchodovatelnost, nebo je musí být možno zajistit.
- Záměr obchodovat je třeba prokázat pomocí strategií, zásad a postupů vytvořených institucí pro řízení pozice nebo portfolia
- Instituce vytvoří a udržují systémy a kontrolní mechanismy pro řízení svého obchodního portfolia.

Řízení obchodního portfolia

- instituce musí mít zavedenu jednoznačně zdokumentovanou strategii obchodování pro pozice, nástroje nebo portfolia, která je schválená vrcholným vedením a zahrnuje očekávané období držení;
- instituce musí mít jasně definované zásady a postupy pro aktivní řízení pozic, které jsou otevírány obchodním útvarem.
- instituce musí mít jasně definované zásady a postupy pro sledování pozic vzhledem k její strategii obchodování, včetně sledování obrátů a pozic, u nichž byla překročena původně zamýšlená doba držení.

Pozice v obchodním portfoliu se přeceňují alespoň jednou denně.

KAPITÁL

Kapitál

=

Kmenový kapitál Tier 1 - **odpočty**

+

Vedlejší kapitál Tier 1 - **odpočty**

+

Kapitál Tier 2 - **odpočty**

REGULATORNÍ KAPITÁL BANKOVNÍHO SEKTORU

(v mld. Kč)

	2014	2015	2016	Změna 2016/2015 (v %)
KAPITÁL CELKEM	397,1	420,6	440,7	+4,8
Kapitál Tier 1 (T1)	386,8	410,1	427,7	+4,3
Kmenový kapitál T1 (CET1)	384,0	398,3	415,0	+4,2
Vedlejší kapitál T1 (AT1)	2,8	11,8	12,6	+7,3
Kapitál Tier 2 (T2)	10,2	10,5	13,0	+24,5

Zdroj: ČNB, Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2016

KMENOVÝ KAPITÁL TIER 1

KMENOVÝ KAPITÁL TIER 1

Položky kmenového kapitálu tier 1

- kapitálové nástroje splňující stanovené podmínky
- emisní ážio související s těmito kapitálovými nástroji
- nerozdělený zisk
- kumulovaný ostatní úplný výsledek hospodaření
- ostatní fondy
- rezervní fond na všeobecná bankovní rizika

Odpočty od položek kmenového kapitálu tier 1

- ztráty běžného účetního roku
- nehmotná aktiva
- odložené daňové pohledávky závislé na budoucím zisku
- přímé, nepřímé a syntetické kapitálové investice do nástrojů zahrnovaných do kmenového kapitálu tier 1 dané banky i subjektů finančního sektoru
- daňové platby týkající se položek kmenového kapitálu tier 1

Zejm. se jedná o následující podmínky:

- jsou vydány přímo bankou s předchozím souhlasem jejich vlastníků,
- jsou plně uhrazeny a jejich nákup není přímo ani nepřímo financován bankou,
- jsou klasifikovány jako vlastní kapitál
- jsou jasně a odděleně uvedeny v rozvaze v rámci účetní závěrky instituce,
- nemají stanovenou splatnost,
- jistinu nástrojů nelze snížit nebo vyplatit,
- jistina nástrojů nemůže být snížena nebo vyplacena jinak než při likvidaci instituce,
- nástroje splňují stanovené podmínky rozdělení výnosů, v porovnání se všemi kapitálovými nástroji vydanými institucí absorbují tyto nástroje první a proporcionálně největší podíl vzniklých ztrát,
- v případě platební neschopnosti nebo likvidace instituce se nástroje řadí za všechny ostatní pohledávky.

VEDLEJŠÍ KAPITÁL TIER 1

VEDLEJŠÍ KAPITÁL TIER 1

Položky vedlejšího kapitálu tier 1

- kapitálové nástroje za předpokladu splnění stanovených podmínek
- emisní ážio související s těmito nástroji

Odpočty od položek vedlejšího kapitálu tier 1

- přímé, nepřímé a syntetické kapitálové investice do nástrojů zahrnovaných do vedlejšího kapitálu tier 1 dané banky a subjektů finančního sektoru
- hodnotu položek, které mají být odečteny od položek kapitálu tier 2, která převyšuje kapitál tier 2

Jedná se o kapitálové nástroje nezahrnuté do kmenového kapitálu a podmínky pro ně jsou v mnohém volnější než v případě kmenového kapitálu, z hlediska krytí ztrát v případě platební neschopnosti banky se řadí za nástroje zahrnované do kapitálu tier 2.

KAPITÁL TIER 2

KAPITÁL TIER 2

Položky kapitálu tier 2

- kapitálové nástroje a podřízené půjčky za předpokladu splnění stanovených podmínek
- emisní ážio související s těmito nástroji
- všeobecné rezervy na krytí úvěrového rizika

Odpočty od položek kapitálu tier 2

- přímé, nepřímé a syntetické kapitálové investice do nástrojů zahrnovaných do kapitálu tier 2 dané banky a subjektů finančního sektoru

Nařízení přímo neuvádí „všeobecné rezervy“, zjednodušeně ale tuto položku takto lze označit.

KOMBINOVANÁ KAPITÁLOVÁ REZERVA

- **proticyklická kapitálová rezerva** má zvýšit odolnost finančního systému vůči rizikům spojeným s chováním bankovního sektoru v průběhu ekonomického cyklu. Sazbu rezervy stanoví ČNB ve výši 0 % až 2,5 %, v odůvodněných případech může stanovit tuto sazbu i vyšší. Při stanovení sazby se přihlíží zejména k úvěrovému cyklu a růstu objemu poskytovaných úvěrů, změnám poměru objemu poskytnutých úvěrů a HDP, specifickým národního hospodářství a doporučením vydaným ESRB;
- **bezpečnostní kapitálová rezerva** slouží k uchování kapitálu banky. Dodržování bezpečnostní kapitálové rezervy je stanoveno zákonem o bankách jako povinné pro všechny banky, přičemž její sazba se v čase nebude měnit;
- **kapitálová rezerva ke krytí systémového rizika** má za cíl potlačovat systémové riziko plynoucí z potenciální destabilizace příslušných bank. ČNB stanovuje výši rezervy pro danou banku v závislosti na příspěvku dané banky k celkovému systémovému riziku, přičemž pro banky nepřekračující určitou úroveň systémové významnosti ČNB tuto rezervu nevyžaduje;
- **kapitálová rezerva pro systémově významnou instituci (globální, jinou)** se stanovuje pro vybrané banky na základě posouzení tzv. systémové významnosti dané banky pomocí celé řady indikátorů popisujících tyto klíčové parametry banky: velikost, složitost, nenahraditelnost pro ekonomiku, propojenost s dalšími finančními institucemi a přeshraniční činnost.

Sazba proticyklické kapitálové rezervy

aktuálně uplatňovaná sazba:
1,50 %
sazba uplatňovaná od 1. 1. 2020:
1,75 %
sazba uplatňovaná od 1. 7. 2020:
2,00 %

2,5 %

Banka	Sazba od 1. 1. 2017
ČS	3,0 %
ČSOB	3,0 %
KB	3,0 %
UniCredit Bank	2,0 %
Raiffeisenbank	1,0 %

Výše kapitálových rezerv se stanoví příslušnou sazbou z celkové rizikové expozice banky a banka je musí plnit v předepsané výši kmenovým kapitálem tier 1.

CELKOVÝ OBJEM RIZIKOVÉ EXPOZICE

- a) objemy rizikově vážených expozic pro **úvěrové riziko a riziko rozmělnění** (= riziko, že se výše pohledávky sníží peněžním nebo nepeněžním plněním poskytnutém dlužníkovi) vypočítané pro všechny obchodní činnosti instituce s výjimkou objemů rizikově vážených expozic z transakcí zahrnutých do obchodního portfolia instituce;
- b) požadavky na kapitál pro transakce zahrnuté do obchodního portfolia instituce:
 - k **pozičnímu riziku**;
 - pro **velké expozice**;
- c) požadavky na kapitál:
 - k **měnovému riziku**;
 - k **vypořádacímu riziku**;
 - ke **komoditnímu riziku**;
- d) požadavky na kapitál k **riziku úvěrových úprav v ocenění nástrojů OTC derivátů** jiných, než jsou úvěrové deriváty uznané ke snížení objemů rizikově vážených expozic pro úvěrové riziko;
- e) požadavky na kapitál k **operačnímu riziku**;
- f) objemy rizikově vážených expozic pro **riziko protistrany** vyplývající z transakcí zahrnutých do obchodního portfolia instituce pro následující typy transakcí a dohod:
 - kontrakty uvedené v příloze II a úvěrové deriváty;
 - repo obchody, půjčky či výpůjčky cenných papírů nebo komodit založené na cenných papírech nebo komoditách;
 - maržové obchody založené na cenných papírech nebo komoditách;
 - transakce s delší dobou vypořádání.

x 12,5

Credit risk

Market
risk

Operational
risk

Other

PŘÍSTUPY K ÚVĚROVÉMU RIZIKU

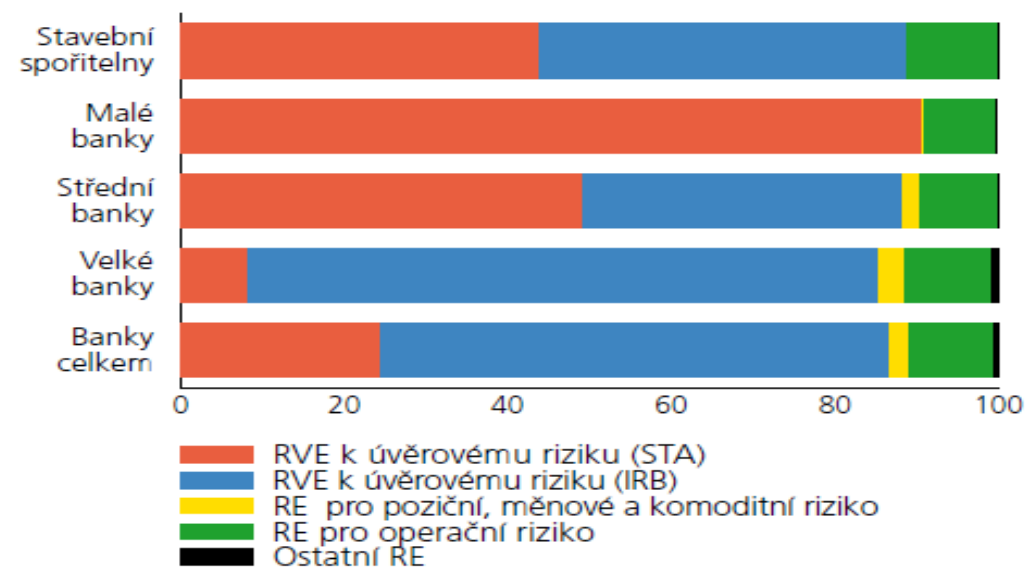
Standardizovaný přístup pro výpočet objemu rizikově vážených expozic

použití podmíněno souhlasem orgánu dohledu

Přístup založený na interním ratingu (IRB)

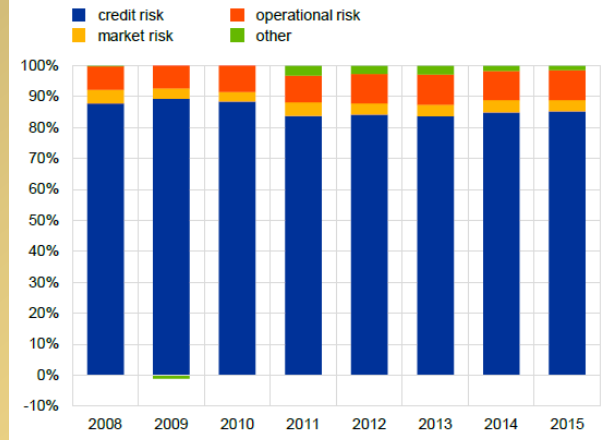
STRUKTURA RIZIKOVÝCH EXPOZIC

(v %, stav k 31. 12. 2016)

Breakdown of risk-weighted assets of euro area banks

(all domestic banks; percentage of total risk-weighted assets)

Zdroj: ČNB, Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2016

STANDARDIZOVANÝ PŘÍSTUP

Úvěrové instituce: kapitálové požadavky pro krytí úvěrového rizika	v % z celkových požadavků na kapitál		81,66%
Úvěrové instituce: rozčlenění podle přístupu	% podle celkového počtu úvěrových institucí*	Standardizovaný přístup (SA)	56,67%
		Základní přístup založený na interním ratingu (FIRB)	23,33%
		Pokročilý přístup založený na interním ratingu (AIRB)	20,00%
	% podle celkových požadavků na kapitál pro krytí úvěrového rizika	SA	40,18%
		FIRB	16,25%
		AIRB	40,58%

STANDARDIZOVANÝ PŘÍSTUP – rizikové váhy

RIZIKOVÁ VÁHA EXPOZICE

KATEGORIE EXPOZIC

- vůči ústředním vládám nebo centrálním bankám;
- vůči regionálním vládám nebo místním orgánům;
- vůči subjektům veřejného sektoru;
- vůči mezinárodním rozvojovým bankám;
- vůči mezinárodním organizacím;
- vůči institucím;
- vůči podnikům;
- retailové expozice;
- expozice zajištěné nemovitostmi;
- expozice v selhání;
- expozice spojené s obzvláště vysokým rizikem;
- expozice v krytých dluhopisech;
- položky představující sekuritizované pozice;
- expozice vůči institucím a podnikům s krátkodobým úvěrovým hodnocením;
- expozice ve formě podílových jednotek nebo akcií v subjektech kolektivního investování;
- akciové expozice;
- ostatní položky.

ÚVĚROVÁ KVALITA

je určena na základě externího ratingu, který byl stanoven

- ❖ **zapsanou ratingovou agenturou,**
- ❖ **exportní úvěrovou agenturou,** která uveřejňuje svoje externí ratingy a dodržuje dohodnutou metodiku OECD

- ❖ **expozicím, pro které není riziková váha uvedena,** se přiřadí riziková váha 100 %
- ❖ **pokud je expozice zajištěna,** riziková váha pro tuto expozici může být upravena v souladu s technikami snižování úvěrového rizika
- ❖ **sekuritizované expozice**

PŘÍSTUP ZALOŽENÝ NA INT. RATINGU

 Σ

HODNOTA EXPOZICE

*

RIZIKOVÁ VÁHA EXPOZICE

=

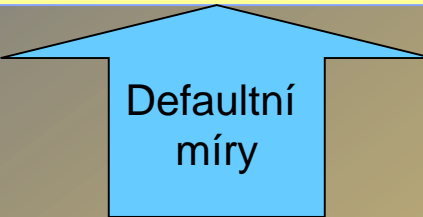
**Objem rizikově vážené
expozice**

- PARAMETRY** pro výpočet hodnoty rizikově vážené expozice pro úvěrové riziko a pro riziko rozmělnění
- ❖ **pravděpodobnost selhání (PD)**, kterou se rozumí pravděpodobnost selhání protistrany během 1 roku,
 - ❖ **ztrátovost ze selhání (LGD)**, kterou se rozumí poměr ztráty z expozice při selhání protistrany k částce dlužné v okamžiku selhání,
 - ❖ **splatnost (M)**,
 - ❖ **hodnota expozice (E)**.

**modelování
kreditního rizika**

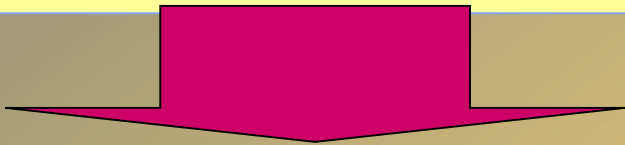
PŘÍSTUP ZALOŽENÝ NA INT. RATINGU – princip stanovení rizikových vah

Očekávaná ztráta = pravděpodobnost defaultu * angažovanost * (1 - recovery rate)

Loss given default % = (100 - recovery rate %)

pravděpodobnost defaultu * LGD %

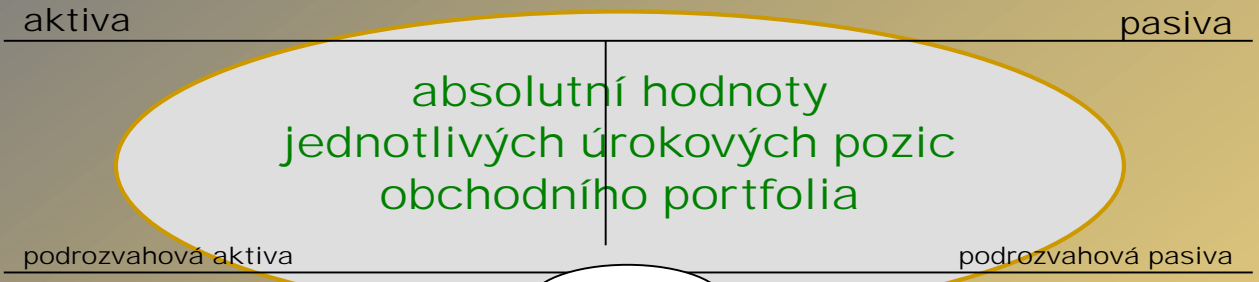

RIZIKOVÁ VÁHA EXPOZICE

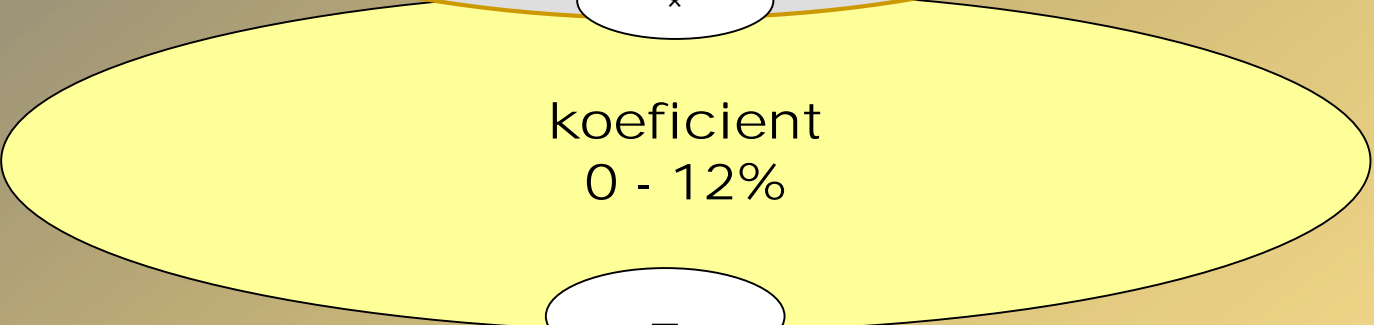
ZTRÁTA V DŮSLEDKU DEFAULTU (LOSS GIVEN DEFAULT)

KAPITÁLOVÝ POŽADAVEK KE SPECIFICKÉMU ÚROKOVÉMU RIZIKU

*

=

KAPITÁLOVÝ POŽADAVEK KE SPECIFICKÉMU ÚROKOVÉMU RIZIKU

KAPITÁLOVÝ POŽADAVEK K OBECNÉMU ÚROKOVÉMU RIZIKU – metoda splatností

Přiřazení veškerých pozic do časových zón a pásem splatnosti

Pro každou měnu samostatně

Výpočet vážených pozic vynásobením součtu pozic příslušným koeficientem

	Časové pásmo		Koefficient	Předpokládaná změna úrokových měr v %
	Kuponová míra 3 % a vyšší	Kuponová míra nižší než 3 %		
zóna 1	do 1 měsíce včetně	do 1 měsíce včetně	0	1,00
	1 až 3 měsíce včetně	1 až 3 měsíce včetně	0,002	1,00
	3 až 6 měsíců včetně	3 až 6 měsíců včetně	0,004	1,00
	6 až 12 měsíců včetně	6 až 12 měsíců včetně	0,007	1,00
zóna 2	1 až 2 roky včetně	1,0 až 1,9 let včetně	0,0125	0,90
	2 až 3 roky včetně	1,9 až 2,8 let včetně	0,0175	0,80
	3 až 4 roky včetně	2,8 až 3,6 let včetně	0,0225	0,75
zóna 3	4 až 5 let včetně	3,6 až 4,3 let včetně	0,0275	0,75
	5 až 7 let včetně	4,3 až 5,7 let včetně	0,0325	0,70
	7 až 10 let včetně	5,7 až 7,3 let včetně	0,0375	0,65
	10 až 15 let včetně	7,3 až 9,3 let včetně	0,045	0,60
	15 až 20 let včetně	9,3 až 10,6 let včetně	0,0525	0,60
	nad 20 let	10,6 až 12 let včetně	0,06	0,60
	12 až 20 let včetně nad 20 let	0,08	0,60	
		0,125	0,60	

Kompensace pozic v rámci časových pásem

Kompenzované pozice x 10%

Kompensace zbylých pozic v rámci časových zón

Kompenzované pozice v zóně 1x 40%
Kompenzované pozice v zóně 2x 30%
Kompenzované pozice v zóně 3x 30%

Kompensace zbylých pozic mezi časovými zónami

Kompenzované pozice mezi sousedními zónami x 40%
mezi zónami 1 a 3 x 150%

Nekompenzované pozice

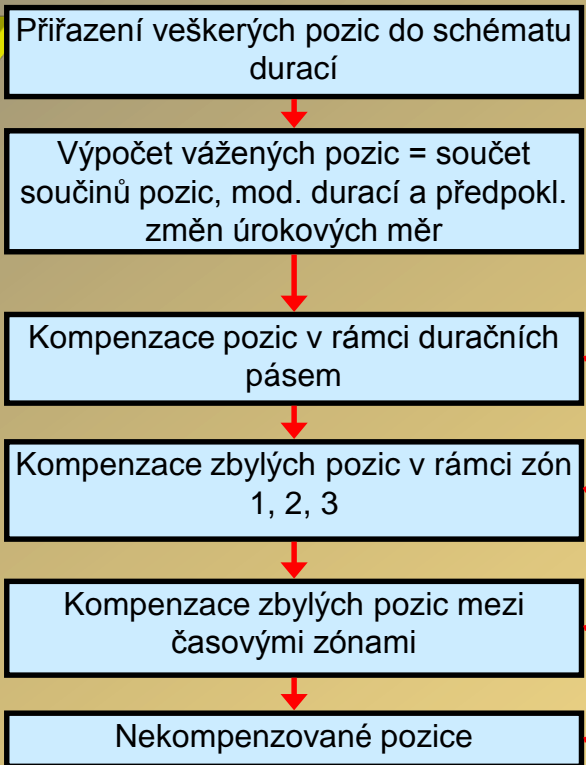
Nekompenzované pozice x 100%

Požadavek na kapitál v důsledku tržního rizika

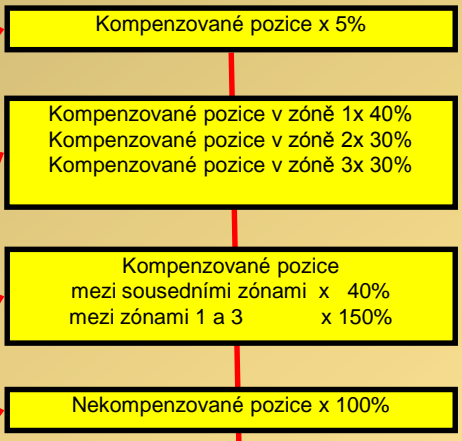
KAPITÁLOVÝ POŽADAVEK K OBECNÉMU ÚROKOVÉMU RIZIKU – metoda durací

Modifikované durace	Předpokládaná změna úrokových měr v %	Modifikované durace	Předpokládaná změna úrokových měr v %	
zóna 1		zóna 3		
do 1 měsíce včetně	1,00	3,3 až 4,0 roky včetně	0,75	
1 až 3 měsíce včetně	1,00	4,0 až 5,2 let včetně	0,70	
3 až 6 měsíců včetně	1,00	5,2 až 6,8 let včetně	0,65	
6 až 12 měsíců včetně	1,00	6,8 až 8,6 let včetně	0,60	
zóna 2		8,6 až 9,9 let včetně		0,60
1,0 až 1,8 let včetně	0,90	9,9 až 11,3 let včetně	0,60	
1,8 až 2,6 let včetně	0,80	11,3 až 16,6 let včetně	0,60	
2,6 až 3,3 let včetně	0,75	nad 16,6 let	0,60	

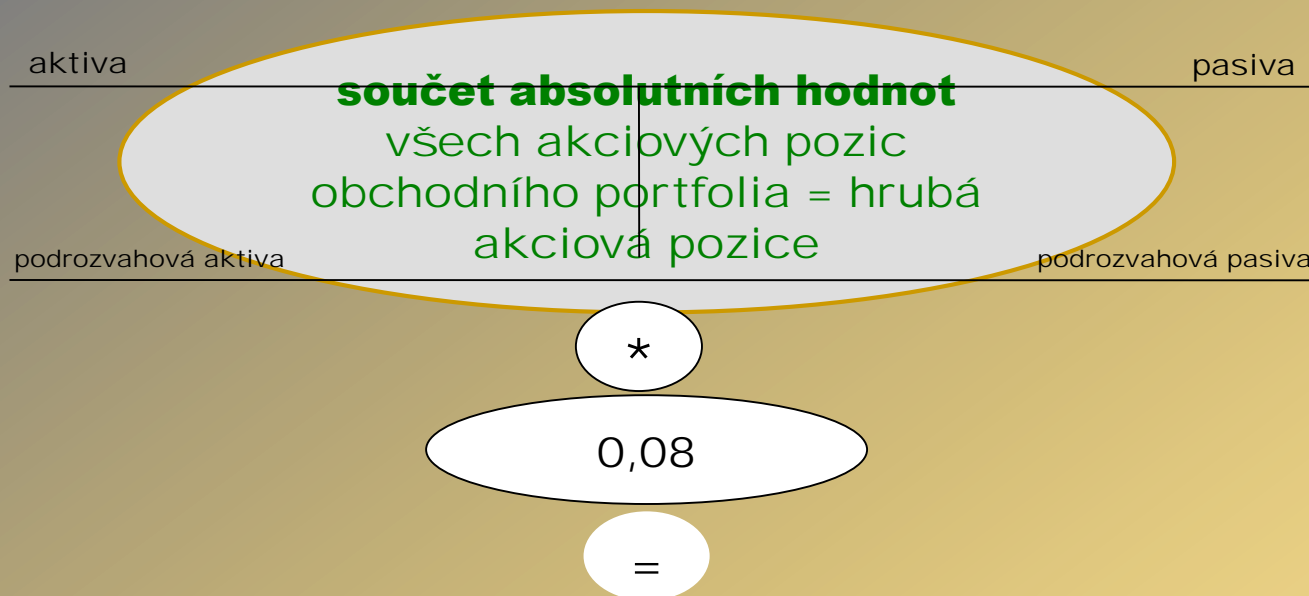

Pro každou měnu samostatně

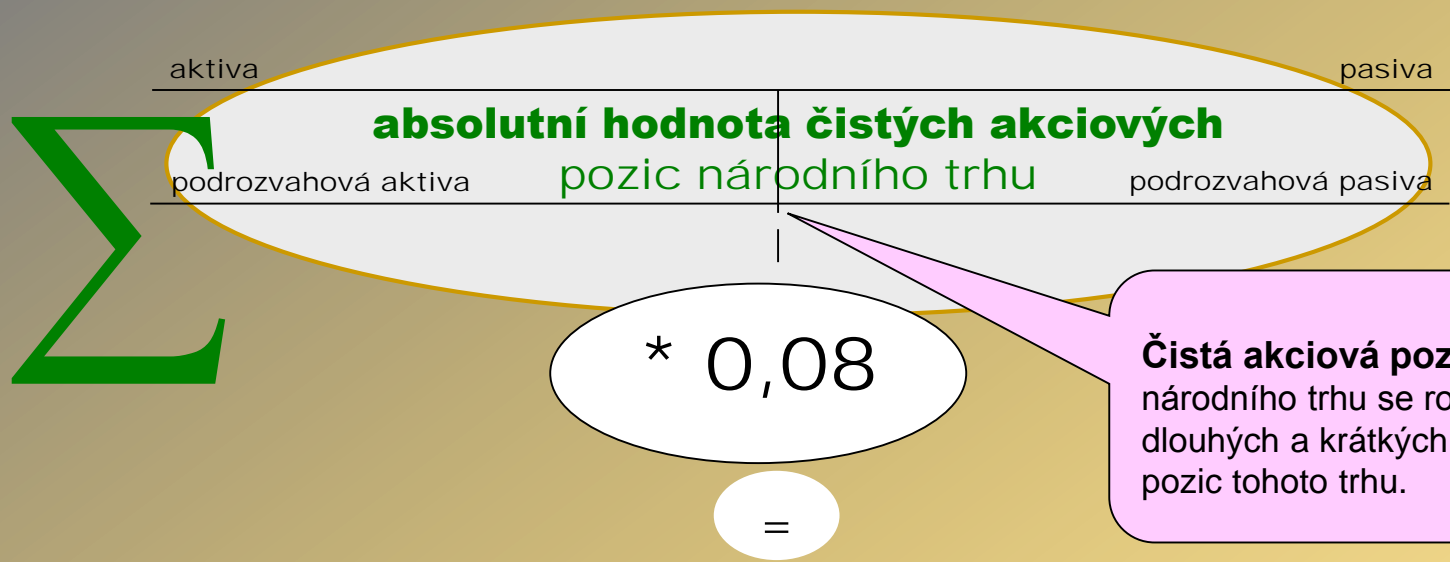
Požadavek na kapitál v důsledku tržního rizika

KAPITÁLOVÝ POŽADAVEK KE SPECIFICKÉMU AKCIOVÉMU RIZIKU

KAPITÁLOVÝ POŽADAVEK KE SPECIFICKÉMU AKCIOVÉMU RIZIKU

KAPITÁLOVÝ POŽADAVEK K OBECNÉMU AKCIOVÉMU RIZIKU

KAPITÁLOVÝ POŽADAVEK K OBECNÉMU AKCIOVÉMU RIZIKU

MĚNOVÉ RIZIKO - VYMEZENÍ MĚNOVÝCH NÁSTROJŮ A POZIC

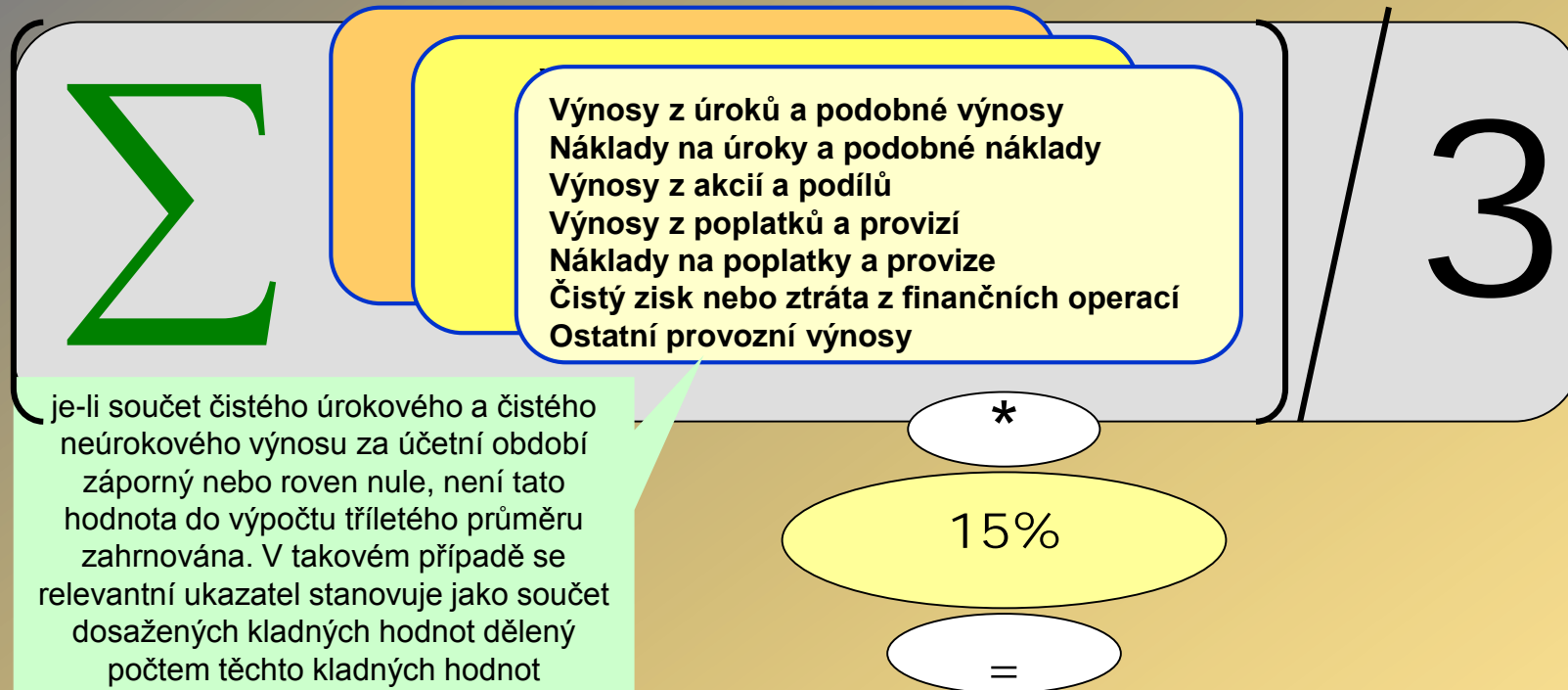
Kapitálový požadavek k měnovému riziku se stanovuje, pokud celková měnová pozice přesahuje 2 % z kapitálu.

$$\text{Kompenzované pozice silně korelovaných měn} * 0,04 + \text{Celková měnová pozice} * 0,08 = \text{KAPITÁLOVÝ POŽADAVEK K MĚNOVÉMU RIZIKU}$$

OPERAČNÍ RIZIKO

= riziko ztráty, které vyplývá z nedostatků či selhání vnitřních procesů, osob a systémů nebo z vnějších skutečností, zahrnuje i právní riziko

PŘÍSTUP ZÁKLADNÍHO UKAZATELE - Basic Indicator Approach**KAPITÁLOVÝ POŽADAVEK OPERAČNÍMU RIZIKU**

STANDARDIZOVANÝ PŘÍSTUP - The Standardised Approach

KAPITÁLOVÝ
POŽADAVEK
OPERAČNÍMU
RIZIKU

$$= \frac{\sum {}^1RU_i * \beta_j + \sum {}^2RU_i * \beta_j + \sum {}^3RU_i * \beta_j}{3}$$

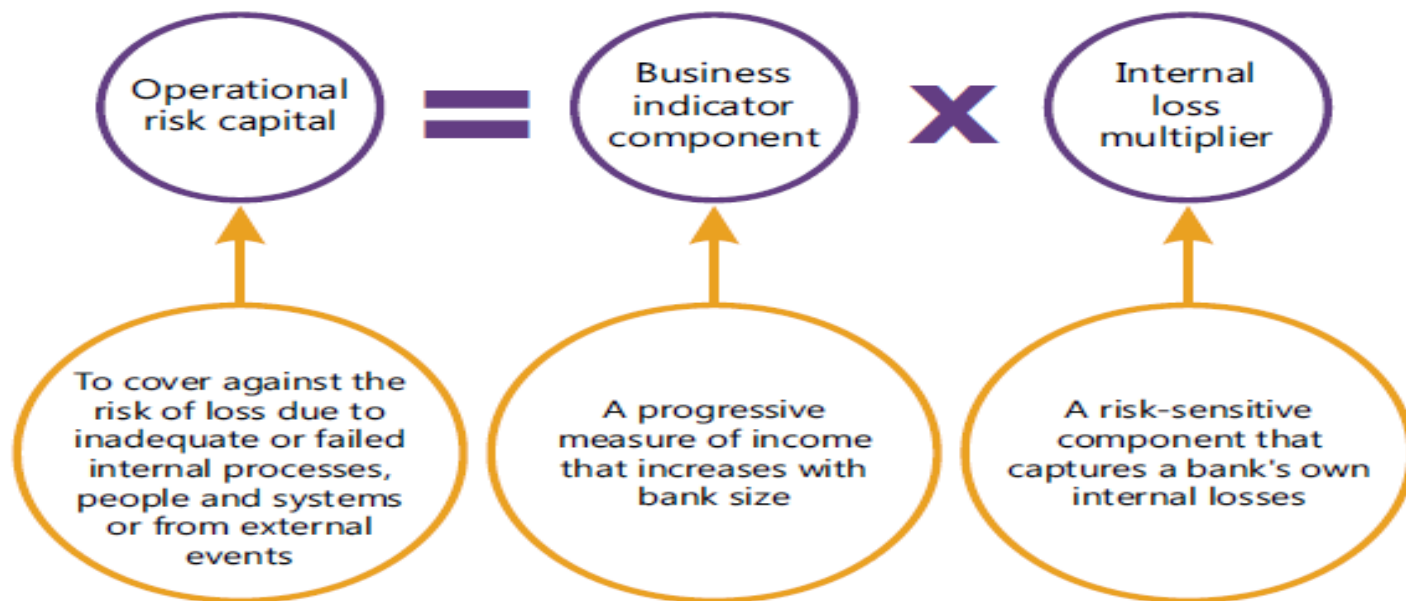
tříroční průměr z prostého součtu kapitálových požadavků za jednotlivé roky. Za každý rok se kapitálový požadavek vypočítá jako součet součinů hrubého příjmu z dané bankovní činnosti a příslušného beta faktoru, přičemž záporný kapitálový požadavek vzhledem k některé bankovní činnosti (vyplývající ze záporného hrubého příjmu) se může bez omezení kompenzovat s kladnými kapitálovými požadavky (který je u činností s kladným hrubým příjmem). Pokud by ovšem byl celkový kapitálový požadavek (vypočtený jako součet kapitálových požadavků za jednotlivé činnosti) za daný rok záporný, potom se při výpočtu výsledného kapitálového požadavku jako tříročního průměru za daný rok dosazuje kapitálový požadavek roven nule.

Linie podnikání	Beta faktor v %
Podnikové financování	18
Obchodování na finančních trzích	18
Retailové makléřství	12
Komerční bankovníctví	15
Provádění plateb a vypořádání	18
Služby z pověření	15
Správa aktiv	12
Retailové bankovníctví	12

OPERAČNÍ RIZIKO

The 2017 reforms:

- Simplify the framework by replacing the four current approaches with a single standardised approach.
- Make the framework more risk-sensitive by combining a refined measure of gross income with a bank's own internal loss history over 10 years.
- Make it easier to compare RWAs from bank to bank by removing the option to use multiple approaches and the option to use internal models.

POKROČILÝ PŘÍSTUP - Advanced Measurement Approaches

Předpokládají využití vlastních modelů pro kvantifikaci operačního rizika, které musí splňovat stanovená kvantitativní i kvalitativní kritéria a musí být bance schváleny regulátorem. Jejich výhodou je přesnější kvantifikace rizika. Na rozdíl od předchozích dvou přístupů je při jejich využití možné – při dodržení stanovených podmínek – zohlednit zajištění (např. formou pojištění).

Úvěrové instituce: Kapitálové požadavky k operačnímu riziku			
Úvěrové instituce: kapitálové požadavky pro krytí operačního rizika	v % z celkových požadavků na kapitál		12,89%
Úvěrové instituce: rozčlenění podle přístupu	% podle celkového počtu úvěrových institucí*	Přístup podle základního ukazatele (BIA)	73,33%
		Standardizovaný přístup (TSA) / Alternativní standardizovaný přístup (ASA)	36,67%
		Pokročilý přístup k měření (AMA)	13,33%
	% podle požadavků na celkový kapitál pro krytí operačního rizika	BIA	36,64%
		TSA/ASA	30,76%
AMA		32,60%	

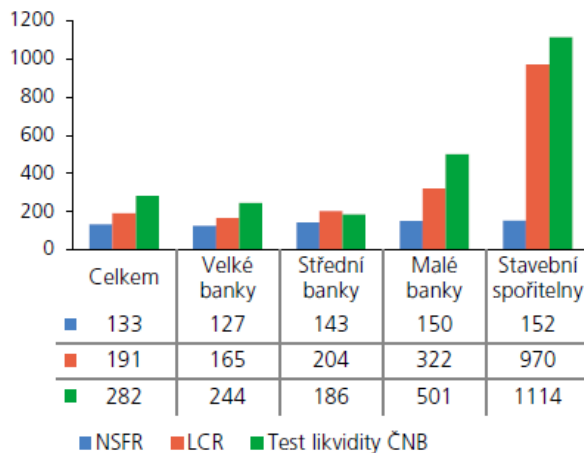
REGULACE LIKVIDITY

Ukazatel likviditního krytí (Liquidity Coverage Ratio – LCR) se týká krátkodobé likvidity a je definován jako poměr

$$LCR = \frac{\textit{stav kvalitních likvidních aktiv}}{\textit{čistý odliv aktiv během 30dnů}} \geq 100 \%$$

Povinnost udržovat objem velmi likvidních aktiv minimálně na úrovni pokrývající čistý odliv likvidity během následujících 30 dnů dle předpokládaného krizového scénáře. Vymezení **likvidních aktiv** pro tyto účely je velmi konzervativní, musí splňovat požadavky nízkého kreditního a tržního rizika, musí být snadno a spolehlivě ocenitelné, vykazovat nízkou korelaci s rizikovými aktivy a obchodovatelné na rozvinutém trhu. **Čistý odliv likvidity** bude vycházet ze stresového scénáře schváleného regulátorem a bude zohledňovat jak položky vyplývající z rozvahových, tak i podrozvahových obchodů.

Srovnání vybraných ukazatelů bilanční likvidity bank (v %)

Pramen: ČNB, výpočty ČNB

Pozn.: LCR je poměr likvidní rezervy vůči čistému odtoku likvidity bank na horizontu zátěže 30 dní dle nařízení EK 2015/61. NSFR je poměr dostupných a požadovaných zdrojů stabilního financování bank dle Basel III. Ukazatel testu likvidity ČNB je poměr likvidní rezervy vůči čistému odtoku likvidity bank na horizontu zátěže jednoho roku dle definice ČNB.

Zdroj: ČNB

REGULACE LIKVIDITY

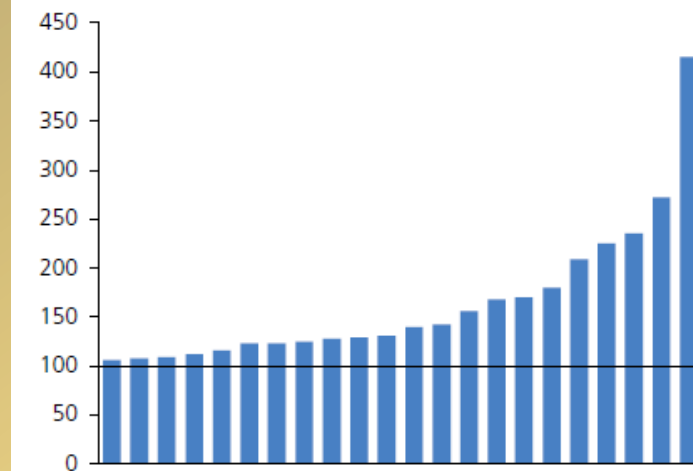
Ukazatel čistého stabilního financování (Net Stable Funding Ratio – NSFR) je zaměřen na zajištění středně a dlouhodobé likvidity. Stanovuje, že banky musí k financování středně a dlouhodobých méně likvidních aktiv používat dostatečně stabilní zdroje financování.

$$NSFR = \frac{\text{objem stabilních finančních zdrojů}}{\text{požadovaný objem stabilních finančních zdrojů}} > 100 \%$$

Stabilní financování zahrnuje kapitál Tier 1 a 2, primární depozita a zdroje z mezibankovního trhu se splatností nad jeden rok a určitou část (určuje ji tzv. ASF faktor, který činí dle druhu depozit 50, 70 nebo 85 %) retailových a jim podobných depozit se splatností do jednoho roku, u kterých lze očekávat jejich setrvání v bance po delší období i v případě stresové události.

Jmenovatel v ukazateli představuje **požadovaný objem stabilních finančních zdrojů**, který je dán souhrnem rozvahových a vybraných přepočtených podrozvahových aktiv, přičemž každému aktivu je přiřazena váha (tzv. RSF faktor) od 0 do 100 %. Tato váha se odvíjí od toho, do jaké míry lze dané aktivum využít jako dodatečný zdroj likvidity v případě stresových událostí (více likvidní aktivum má nižší RSF faktor, protože vyžaduje méně stabilní financování).

Odhad NSFR pro jednotlivé banky v ČR
(v %)

Pramen: ČNB, výpočty ČNB
Pozn.: NSFR standard dle Basel III.

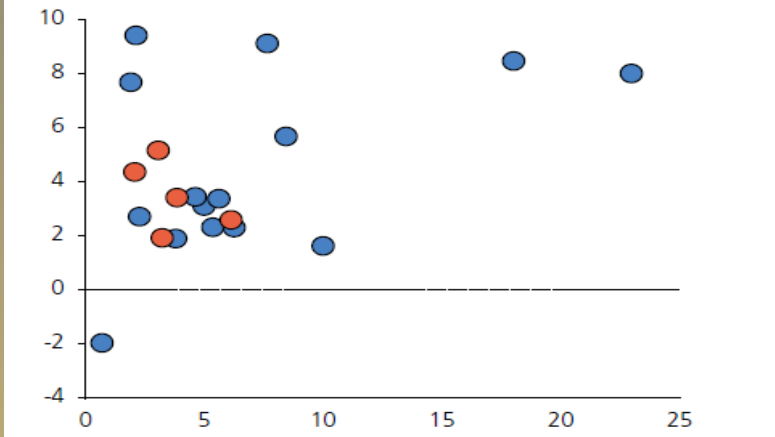
Zdroj: ČNB

PÁKA

$$\text{Pákový poměr} = \frac{\text{hodnota kapitálu Tier 1}}{\text{celková výše expozic}} > 3\%$$

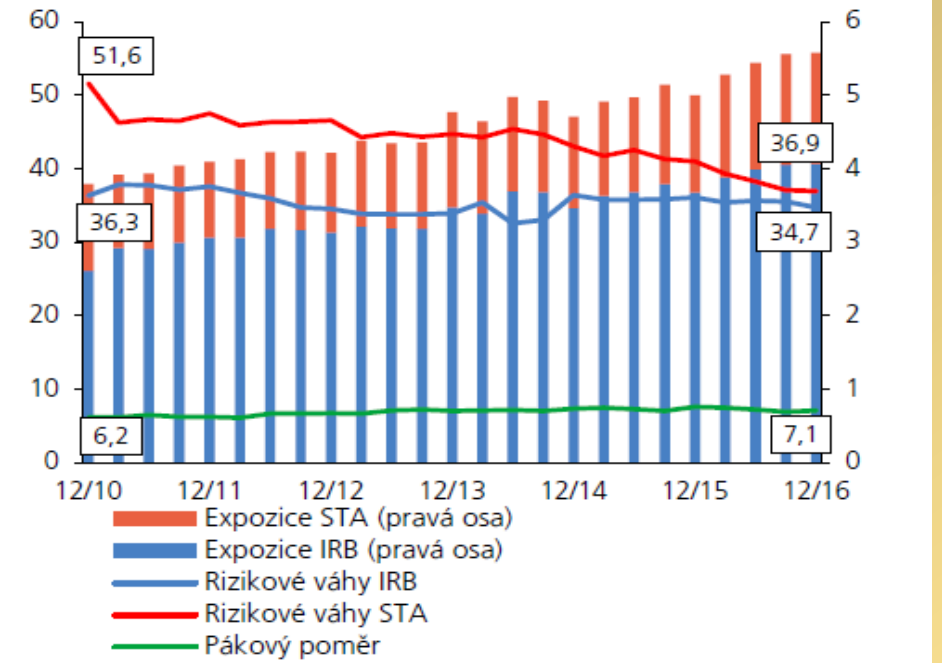
Ukazatel výše páky (pákový poměr, Leverage ratio) je jednoduchý rizikově nevážený ukazatel podílu kapitálu na celkových (rozvahových i podrozvahových) aktivech.

Odchytky od minimálních kapitálových a pákových poměrů
 (osa x: odchytka celkového kapitálového poměru v p.b.; osa y: odchytky pákového poměru v p.b.)

Pramen: ČNB
Pozn.: Systémově významné banky jsou označeny červenou barvou. Za systémově významné banky považujeme instituce, které mají k 1. 1. 2017 stanovenou rezervu ke krytí systémového rizika. Minimální kapitálový poměr je dán součtem požadavků Pilíře 1, Pilíře 2 a kapitálových rezerv platných pro dané banky ke konci čtvrtého čtvrtletí 2016. Pro minimální pákový poměr je předpokládán limit 3%.

Agregátní rizikové váhy, pákový poměr a velikost úvěrových expozic
 (v %; pravá osa: v bil. Kč)

Pramen: ČNB
Pozn.: Pro pákový poměr dle Basel III jsou dostupná data až od začátku roku 2014. Do roku 2013 (včetně) je pákový poměr aproximován zjednodušeným pákovým poměrem vypočteným jako Tier 1 kapitál / Aktiva celkem. V porovnání s pákovým poměrem dle Basel III nebere zjednodušený pákový poměr v úvahu podrozvahové položky.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

